

SVATEBNÍ SHROMÁŽDĚNÍ V ČCE

A) Úvod

32. synod na svém 3. zasedání usnesením č. 28 uložil synodní radě, aby do 4. zasedání 32. synodu zajistila doplnění I. dílu Agendy v části V. Svatební shromáždění tak, aby text Agendy obsahoval pořad svatebního shromáždění zahrnující prohlášení o uzavření manželství.

Synodní rada proto uložila Poradnímu odboru liturgickému, aby navrhl doplnění agendy pro svatební shromáždění. Zároveň uložila Poradnímu odboru organizačnímu a právnímu, aby vypracoval pokyny pro konání svatebních shromáždění v ČCE a případně navrhl potřebné změny církevních řádů.

Výsledky práce obou poradních odborů předkládá synodní rada synodu v dalších částech tohoto tisku.

B) Agenda – formuláře pro svatební shromáždění

I. UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ A POŽEHNÁNÍ MANŽELSTVÍ (ODDĚLENĚ)

Tento formulář (v návazání na zvyklosti doložené tradicí) odděluje akt uzavření manželství s právní platností od svatební pobožnosti s požehnáním pro manželství již uzavřené. Obojí může vykonat v rámci jednoho svatebního shromáždění též ordinovaný kazatel. Pro požehnání manželství již uzavřeného je možno po patřičné úpravě užít i kterýkoliv formulář z Agendy ČCE I.

S – odpověď shromáždění

() – možno doplnit či vypustit*

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Vstupní hudba

Přivítání

Milí svatební hosté,

přání vstoupit do manželství projeví zde přítomní X a Y. S nimi jsou tu i svědci (*jména*).

Uzavření manželství

(*) Snoubenci prohlásili, že jim nejsou známy okolnosti vylučující uzavření manželství, že navzájem znají svůj zdravotní stav a zvážili úpravu budoucích majetkových vztahů, uspořádání budoucího bydlení a hmotné zajištění rodiny po uzavření manželství. Dohodli se, že budou užívat společné příjmení / že si ponechají svá dosavadní příjmení a jejich děti že budou užívat příjmení / že budou užívat společné příjmení a spolu s příjmením společným bude užívat a na druhém místě uvádět své příjmení předchozí.

nebo

(*) Snoubenci splnili všechny náležitosti, které vyžaduje právní řád této země pro uzavření manželství.

Milá X, milý Y, prosím vás tedy nyní, abyste odpověděli na následující otázky:

Ptám se tě, X, zda dobrovolně vstupuješ do manželství se zde přítomným Y
a zda máš úmysl v tomto manželském svazku, pokud je na tobě, setrvat až do smrti.

Je-li tomu tak, odpověz: Ano.

Ptám se tě, Y, zda dobrovolně vstupuješ do manželství se zde přítomnou X
a zda máš úmysl v tomto manželském svazku, pokud je na tobě, setrvat až do smrti.

Je-li tomu tak, odpověz: Ano.

Ptám se nyní vás, svědků tohoto obřadu:

Slyšeli jste vyjádření snoubenců, na jehož základě je toto manželství uzavřeno?

Je-li tomu tak, odpovězte: Ano.

(*) Prohlášení

X a Y, prohlašuji vaše manželství za uzavřené.

(*) Prsteny

Na znamení vašeho manželství si nyní předejte prsteny.

(*) Podpisy

Prosím vás, abyste své prohlášení stvrdili podpisy. Nejprve novomanželé, pak svědci.

(*) Polibek

Chcete-li, nyní si můžete dát první manželské políbení.

Po společné písni / po následující skladbě / mezihře přikročíme k pobožnosti, při níž budeme prosit o požehnání pro toto manželství.

Hudba / společná píseň**POŽEHNÁNÍ SŇATKU**

Všichni jsme byli svědky, že sestra X a bratr Y uzavřeli manželství.

V tomto shromáždění chceme také společně slyšet svědectví o zaslíbení a požehnání manželství, jak je z poselství Písma svatého vyjadřuje křesťanská tradice, a modlit se za manželství X a Y.

Modlitba

Dobrotivý Bože, spolu s novomanželi se radujeme,
že smíme být v tomto shromáždění, ve kterém ty sám zaslibuješ svou přítomnost.
Děkujeme ti za tento den, kdy si bratr X a sestra Y před tvou tvář i před námi slibují,
že budou nadále žít spolu a zachovají si věrnost.
Zároveň však před tebou vyznáváme:
Pokud my lidé něco slibujeme, snadno to necháváme upadnout do zapomnění.
Proto tě prosíme: Mluv k nám ty sám, aby tvé slovo propůjčilo moc našim slovům.
Buď při nás nyní svou věrností, abychom i my mohli věrnost slibovat.

S: Amen.

Čtení (například Gn 2, 18-24 a Př 19, 14)

Kázání**Vyznání manželů**

Milá X, milý Y, předstupte ještě jednou a poslyšte tuto otázku:

Chcete jeden druhého a své manželství přijímat jako vzácný Boží dar
a jste ochotni z tohoto přijatého daru ochotně rozdávat všem,
kteří budou potřebovat vaši lásku a náklonnost?
Je-li tomu tak, odpovězte každý sám za sebe: Ano.

Požehnání

Podejte si ruce.

Pán Bůh vám žehnej a buď při vás svou láskou.

I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky,
moje milosrdenství od tebe neustoupí a smlouva mého pokoje se nepohne,
praví Hospodin, tvůj slitovnick.

Modlitba za manžele

Modleme se za tyto manžele:

Milostivý Bože, ty jsi zaslíbil požehnání pro společný život muže a ženy.
Prosíme tě, naplňuj při těchto manželech bohatě své zaslíbení.
Buď při nich svou láskou, aby oni svou lásku obnovovali.
Buď při nich svým odpuštěním, aby nacházeli sílu vzájemně si odpouštět.
Buď při nich svým pokojem, aby jejich domov byl místem pokoje.
Buď při nich svou věrností, aby při sobě setrvali, dokud je nerozloučí smrt.
O to tě, Otče, prosíme pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého milého Syna.

S: Modlitba Páně

Požehnání

Požehnání všemohoucího Boha, Otce, Syna a Ducha svatého ať na nás všechny sestoupí a zůstává s námi v příštích dnech a letech, které nám ještě budou dopřány.

S: Amen.

Hudba / společná píseň**(*) Gratulace****II. UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ S POŽEHNÁNÍM**

Tento formulář počítá s uzavřením manželství i s jeho požehnáním v celku jednoho bohoslužebného shromáždění.

S – odpověď shromáždění

() – možno doplnit či vypustit*

Hudba / společná píseň**Vstup**

Snoubenci vstupují do kostela za zvuku vhodné varhanní či jiné hudby podle předem dohodnutého pořádku.

Pozdrav

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a společenství Ducha svatého s vámi se všemi.

(*S): I s tebou.

Písmo svaté o lásce muže a ženy jakožto základu manželství praví: *(například Pís 8, 6-7)*

Polož si mě na srdce jako pečeť, jako pečeť na své rámě.

Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky.

Žár její – žár ohně, plamen Hospodinův.

Lásku neuhasí ani velké vody a řeky ji nezaplaví.

(*S): Amen.

(*) Přivítání

Kazatel přivítá snoubence, jejich rodiny, svědky a svatebčany. Případně upozorní na zvláštnosti bohoslužby.

Modlitba

Modleme se.

Hospodine, Stvořiteli nebe i země,

ty jsi učinil člověka jako muže a ženu, aby si byli vzájemnou pomocí.

Děkujeme ti, že jsi k sobě přivedl i X a Y.

Radujeme se z jejich vzájemné lásky i z jejich rozhodnutí spojit svoje životy v jedno.

Prosíme, upevni je skrze tvé slovo v jejich odhodlání, povzbud' je v jejich lásce,

posilni je v jejich víře ve tvé zaslíbení.

Nás všechny zde shromážděné naplň svým Duchem,

ať svým životem i svými činy rosteme k dokonalosti tvé lásky.

Skrze Ježíše Krista, našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků.

(*S): Amen.

Čtení**Hudba / společná píseň****Kázání****Hudba / společná píseň****Uzavření manželství**

(*) Snoubenci prohlásili, že jim nejsou známy okolnosti vylučující uzavření manželství, že navzájem znají svůj zdravotní stav a zvážili úpravu budoucích majetkových vztahů, uspořádání budoucího bydlení a hmotné zajištění rodiny po uzavření manželství. Dohodli se, že budou užívat společné příjmení / že si ponechají svá dosavadní příjmení a jejich děti že budou užívat příjmení / že budou užívat společné příjmení a spolu s příjmením společným bude užívat a na druhém místě uvádět své příjmení předchozí.

nebo

(*) Snoubenci splnili všechny náležitosti, které vyžaduje právní řád této země pro uzavření manželství.

Milá X a milý Y, odpovězte nyní na tyto otázky:

X, vstupuješ dobrovolně do manželství s Y?

Nevěsta: Ano.

Y, vstupuješ dobrovolně do manželství s X?

Ženich: Ano.

Ptám se nyní vás, svědků tohoto obřadu:

Slyšeli jste vyjádření snoubenců, na jehož základě je toto manželství uzavřeno?

Je-li tomu tak, odpovězte: Ano.

Manželský slib

Manželský slib lze formulovat jako otázky a odpovědi nebo jako vzájemné vyznání snoubenců.

X, slibuješ, že budeš svému manželovi zachovávat lásku, úctu a věrnost a že s ním poneseš dobré i zlé po všechny své dny?

Nevěsta: Slibuji (*s pomocí Boží).

Y, slibuješ, že budeš své manželce zachovávat lásku, úctu a věrnost a že s ní poneseš dobré i zlé po všechny své dny?

Ženich: Slibuji (*s pomocí Boží).

nebo

Já, X, odevzdávám se tobě, Y, a přijímám tě za svého manžela.

Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost a že s tebou ponesu všechno dobré a zlé až do smrti. K tomu ať mi dopomáhá Bůh.

Já, Y, odevzdávám se tobě, X, a přijímám tě za svou manželku.

Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost a že s tebou ponesu všechno dobré a zlé až do smrti. K tomu ať mi dopomáhá Bůh.

(*) Prohlášení

Prohlašuji vaše manželství za uzavřené.

Požehnání novomanželům

Kazatel s rukama vloženýma nad hlavy či sepjaté ruce manželů:

Ať Bůh ve své dobrotě upevní váš slib

a naplní vás svým požehnáním.

Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.

nebo

Pán Bůh vám požehnej a buď při vás svou láskou a milostí. Amen.

(*) Prsteny

Na znamení vašeho manželství i potvrzení vašich vzájemných slibů si teď předejte prsteny.

(*) Polibek

Chcete-li si dát první manželský polibek, nyní je ta pravá chvíle.

(*) Podpisy *(Mohou se uskutečnit také až po modlitbě Páně)*

Prosím vás nyní, abyste své prohlášení stvrdili svými podpisy.

Nejprve novomanželé, pak svědci.

Přímluvná modlitba

Bože, prosíme tě za tyto novomanžele, kteří přijali tvé požehnání,

ať svou vzájemnou lásku dovedou sdílet s druhými

a stávají se znamením tvé lásky v Kristu Ježíši.

Posiluj a prohlubuj jejich vzájemnou náklonnost a dej,

ať mají jeden s druhým dost trpělivosti v jejich slabostech.

Dávej jim sílu k vzájemnému odpouštění.

Modlíme se také za tvůj lid, který sis povolal.

Pomoz, ať jako křesťané děláme čest tvému jménu nejen svými ústy, ale také svými činy.

Chraň mír a pokoj po vší zemi, dopřávej spravedlnost chudým a uzdravuj nemoci a bolesti trpících.

Neboť tys, Bože, naše pomoc a síla a tvé milosrdenství zůstává na věky věků.

(*S): Amen.

Modlitba Páně

Bože, voláme k tobě nyní společně jako tvé děti:

S: Otče náš...

(*) Hudba / společná píseň

Požehnání (například 2Te 2, 16-17)

Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh, náš Otec, který si nás zamiloval

a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději,

nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

(*S): Amen.

(*) Hudba / společná píseň

(*) Gratulace

III. UZAVŘENÍ A POŽEHNÁNÍ SŇATKU

MEZI ČLENY KATOLICKÉ A EVANGELICKÉ CÍRKVE

ZA ÚČASTI DUCHOVNÍCH OBOU CÍRKVÍ

Vysvětlení:

Pokud byla udělena licence, z hlediska římskokatolické církve nutná pro uzavření takového manželství, a pokud si snoubenci přejí, aby manželství bylo uzavřeno za přítomnosti duchovních obou církví, mohou liturgicky nastat dvě varianty:

1: Nebyla-li udělena dispens od kanonické formy, je třeba, aby souhlas snoubenců vyžádal a přijal katolický duchovní. Evangelickému duchovnímu mohou být ponechány ostatní liturgické úkony.

2: Byla-li dispens udělena, mohou se oba duchovní svobodně rozhodnout, jak si mezi sebou rozdělí jednotlivé liturgické kroky. Přítomnost dvou svědků je v obou případech nezbytná, ale není vázána na jejich církevní příslušnost.

A/B – Písmena A a B označují duchovního jedné či druhé církve, kteří se mohou volně střídát. V případě úvodního pozdravu je však logické, aby vítal duchovní „domácí“. Závěrečné požehnání v tom případě může vyslovit buď opět „domácí“ duchovní nebo je mohou recitovat i společně. Aby každý z účinkujících duchovních vyřkl „své“ požehnání, považujeme za nevhodné.

S – Shromáždění

() – možno doplnit či vypustit*

Vstupní hudba

Pozdrav

A/B: Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a společenství Ducha svatého
bud' s vámi se všemi.

S: I s tebou.

Úvod

A: Bratr X z římskokatolické církve a sestra Y z církve evangelické (nebo naopak)
se rozhodli uzavřít manželství.

Věří, že se k tomuto jejich rozhodnutí přizná všemohoucí Bůh

a jejich manželství udělí své požehnání.

Shromáždili jsme se zde proto, abychom o to prosili.

B: Doufají také, že obě církve, ke kterým patří,

budou jejich cestu manželstvím doprovázet svou podporou a modlitbou.

Shromáždili jsme se zde proto, abychom je o tom ujistili.

Modlitba

A/B: Hospodine, Bože náš, od tebe přichází každý dobrý dar a každé obdarování.
 Děkujeme ti za dosavadní cestu dnešních snoubenců,
 za lásku jejich rodičů, do níž se narodili, za prostředí, ve kterém vyrůstali,
 za všechny dobré vlivy přátel, které je formovaly a přivedly až k rozhodnutí,
 že svůj vztah korunují manželským svazkem.
 My, jejich blízcí, toto rozhodnutí vítáme.
 Tebe, nebeský Otče, prosíme, aby ses k němu přiznal a jejich lásku posvětil svou láskou.
 Skrze Ježíše Krista, našeho Pána,
 který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků.

S: Amen.

Hudba / společná píseň

Čtení z Písma (například Ef 4, 1-5, Ž 4, 7)

Promluva / kázání**Hudba / společná píseň****Uzavření manželství**

A/B (při variantě 2) nebo (při variantě 1) jen katolický duchovní:

Nyní mají své manželství uzavřít přítomní X a Y. Spolu s nimi jsou tu svědkové (*jména*).

(*) X a Y, všechny náležitosti, které vyžaduje právní řád této země pro uzavření manželství, jste splnili.

Ptám se tě, X, zda dobrovolně vstupuješ do manželství se zde přítomným Y
 a zda máš úmysl v tomto manželském svazku, pokud je na tobě, setrvat až do smrti.
 Je-li tomu tak, odpověz: Ano, s pomocí Boží.

Ptám se tě, Y, zda dobrovolně vstupuješ do manželství se zde přítomnou X
 a zda máš úmysl v tomto manželském svazku, pokud je na tobě, setrvat až do smrti.
 Je-li tomu tak, odpověz: Ano, s pomocí Boží.

Katolický duchovní může zvolit jinou formulaci podle předpisů své církve.

Ptám se vás, svědků tohoto obřadu:

Slyšeli jste vyjádření snoubenců, na jehož základě je toto manželství uzavřeno?

Je-li tomu tak, odpovězte: Ano.

(*) Prohlášení

X a Y, prohlašuji vaše manželství za řádně uzavřené a platné před Bohem,
 před církvemi i před veřejností.

Požehnání

A+B s rukama vloženýma nad hlavy či sepjaté ruce manželů:

Ať Bůh ve své dobrotě upevní váš slib
 a naplní vás svým požehnáním.
 Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj.

nebo

I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky,
 moje milosrdenství od tebe neodstoupí a smlouva mého pokoje se nepohne,
 praví Hospodin, tvůj slitovnick. (Iz 54, 10)

(*) Prsteny

A/B: Na znamení vašeho manželství i potvrzení vašich vzájemných slibů si teď předejte prsteny.

(*) Podpisy

A/B: Prosím vás nyní, abyste své prohlášení stvrdili podpisy. Nejprve novomanželé, pak svědci.

(*) Polibek

A/B: Chcete-li, nyní si můžete dát první manželské políbení.

Hudba / společná píseň

Přímluvná modlitba

A/B: Bože, Stvořiteli světa,

v tobě má počátek všechno na nebi i na zemi.

Muže a ženu jsi stvořil k svému obrazu a jejich společenství jsi zahrnul svým požehnáním.

Prosíme tě proto, ať na X a Y spočíne tvé hojné požehnání

a jejich srdce ať naplní tvůj svatý Duch,

aby se jeden druhému stávali stále více darem.

Ať tě, Pane, ve dnech štěstí chválí, ve dnech smutku ať v tobě nalézají útěchu;

pomáhej jim v jejich práci a neopouštěj je v jejich starostech;

ať tě spolu s celou církví oslavují a vydávají světu o tobě svědectví.

Ať dosáhnou požehnaného věku

a se všemi, kdo se s nimi nyní radují, ať dojdou do věčného království.

Skrze Krista, našeho Pána.

S: Amen.

nebo

A/B (*možno i střídavě*):

Nebeský Otče, přimlouváme za tyto nové manžele:

za vytrvalost jejich lásky, za jejich věrnost i štěstí;

za to, aby ve víře v našeho Pána Ježíše Krista

měli sílu odpuštěním a smířením přemáhat nedorozumění, křivdy a vzájemná provinění;

přimlouváme se za jejich děti, budou-li jim darovány.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za všechna manželství a rodiny.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za ty, kdo se na manželství připravují.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za ty, kdo se manželství dobrovolně zřekli.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se také za ty naše bližní, jejichž manželství ztroskotalo
nebo je zmařilo neštěstí, nemoc a smrt.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za ty, kdo nenalezli partnera a jdou životem sami.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za děti, které nepoznaly rodinu a lásku rodičů.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za církev, z níž tito manželé pocházejí, a za jednotu Kristova těla.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se za tento svět, za tvé stvoření.

S: Prosíme tě, vyslyš nás.

S: Modlitba Páně**Požehnání**

A/B nebo A+B:

Požehnání všemohoucího Boha, Otce, Syna a Ducha svatého,
nechť na nás sestoupí a provází nás do příštích dnů.

nebo:

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,

ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,

ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

Hudba / společná píseň**(*) Gratulace**

IV. UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ S POŽEHNÁNÍM – JEDEN NEBO OBA SNOUBENCI NEJSOU ČLENY CÍRKVE

Podle Řádu sborového života čl. 3 odst. 5 je možné svatebními bohoslužbami se souhlasem staršovstva posloužit i těm, kdo nejsou členy církve, „pokud je u nich rozpoznatelná upřímná touha po Božím požehnání“.

Pokud jeden nebo oba snoubenci nejsou praktikující křesťané, je na místě během svatební přípravy podrobně hovořit o tom, co pro ně znamená uzavírat manželství v bohoslužebném shromáždění, a spolu se snoubenci také formulovat znění svatebních vyznání a slibů tak, aby je mohli upřímně vyslovit.

Pokud jde o bohoslužby s požehnáním manželství, které bylo již dříve uzavřeno na úřadě, vynechá se část s uzavřením manželství.

(S) – odpověď shromáždění

(*) – možno doplnit či vypustit

Vstupní hudba

Příchod snoubenců

Pozdrav

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

(*S): Amen.

Vítám vás všechny v tomto svatebním shromáždění, kde se chceme radovat spolu s X a Y a prosit o Boží požehnání pro jejich společný život.

Vstupní slovo (například Ž 103, 1-2)

Nejprve vzdejme díky Pánu Bohu:

Dobrořeč, má duše, Hospodinu,
celé nitro mé, jeho svatému jménu!
Dobrořeč, má duše, Hospodinu,
nezapomínej na žádné jeho dobrodiní.

Hudba / společná píseň

Modlitba

Hospodine, Bože náš, dnes jsme se shromáždili, abychom slavili svatbu,
abychom se radovali z lásky dvou lidí, kteří k sobě našli cestu a chtějí zůstat spolu.
Děkujeme za tvou lásku k nám, ze které žijeme.
Děkujeme za to, že jsi nám ukázal, co znamená: mít rád.
Vždyť tys nelitoval svého vlastního Syna, ale z lásky k nám jsi ho vydal.
Uvědomujeme si, že opravdově milovat není snadné.
Vyznáváme, že na to sami nestačíme.
Potřebujeme, abys nám ty sám pomáhal a ukazoval cestu.
Toužíme po ujištění, že nás nenecháš samotné, že budeš s námi.
Prosíme, abychom se mohli v této chvíli soustředit na tvé slovo.
Dej, abychom je v moci Ducha svatého slyšeli a rozuměli mu,
aby nám dodalo odvalu, aby nás povzbudilo.
Prosíme o tvé slovo pro X a Y, pro každého z nás.

(*S) Amen.

Čtení

Hudba / společná píseň

Kázání

Hudba / společná píseň

Uzavření manželství

X a Y požádali v našem sboru o uzavření manželství /
o požehnání manželství uzavřeného (*kdy a kde*).
Spolu s nimi jsou tady i svědci (*jména*).

X a Y, radujeme se spolu s vámi, že smysl svého společného života nehledáte jen v sobě samých,
ve svých silách a schopnostech, ale že svoji budoucnost vkládáte do Božích rukou.

Prosím vás, abyste i se svědky předstoupili před stůl Páně.

Všechny náležitosti, které vyžaduje právní řád této země pro uzavření manželství, jste splnili.

Prosím vás, abyste nyní odpověděli na tyto otázky:

X, vstupuješ dobrovolně do manželství s Y?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano.

Y, vstupuješ dobrovolně do manželství s X?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano.

Pokud se při svatebním shromáždění neuzavírá manželství, ale jde o požehnání manželství uzavřeného na úřadě, předchozí část se vynechá.

Vyznání a sliby manželů

Y, přijímáš X s vděčností a takovou, jaká je, jako dar a pomoc od Hospodina?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano, přijímám.

X, přijímáš Y s vděčností a takového, jaký je, jako dar a pomoc od Hospodina?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano, přijímám.

Y, slibuješ (*před Bohem a před těmito svědky),
že své ženě zachováš lásku, úctu a věrnost v dobrém i zlém,
ve zdraví i v nemoci, ve všem, co vás v životě potká?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano, slibuji.

X, slibuješ (*před Bohem a před těmito svědky),
že svému muži zachováš lásku, úctu a věrnost v dobrém i zlém,
ve zdraví i v nemoci, ve všem, co vás v životě potká?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano, slibuji.

Y, chceš si v manželství uchovat snahu o porozumění a ochotu odpouštět?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano (*, s pomocí Boží).

X, chceš si v manželství uchovat snahu o porozumění a ochotu odpouštět?

Je-li tomu tak, odpověz prosím: Ano (*, s pomocí Boží).

Otázka svědkům

M a N, X s Y si vás vybrali za svědky.

Slyšeli jste jejich vyznání i sliby?

Je-li tomu tak, odpovězte prosím: Ano.

Otázka shromáždění

Obracím se také na vás – rodiče, příbuzné, přátele i známé (* a tento sbor).

Chcete být X a Y nablízku, chcete jim pomáhat a povzbuzovat je na jejich společné cestě
a připomínat jim jejich dnešní odhodlání milovat se a být jeden pro druhého?

Je-li tomu tak, odpovězte prosím všichni společně: Ano, chceme.

(*) Prsteny

Na znamení vašeho manželství i potvrzení vašich vzájemných slibů si teď předejte prsteny.

Požehnání manželům

Podejte si pravé ruce.

Pán Bůh vám požehnej a buď při vás svou láskou a milostí. Amen.

(*) Podpisy

Prosím vás nyní, abyste své prohlášení stvrdili svými podpisy.

(*) Prohlášení

X a Y, prohlašuji vaše manželství za uzavřené.

(*) Polibek

Chcete-li si dát první manželský polibek, teď je ta pravá chvíle.

Hudba / společná píseň

Přímluvná modlitba

Bože, prosíme, dávej těmto manželům sílu z tvé síly, aby se vzájemně podporovali.
Daruj jim věrnost z tvé věrnosti, aby jeden při druhém stáli.
Dávej jim lásku z tvé lásky, aby se učili mít rádi jeden druhého
a aby vedle svého štěstí nezapomínali na druhé, kteří potřebují jejich pomoc a lásku.
Prosíme tě v této chvíli i za ty, kdo tady nemohou být a na které s vděčností myslíme
(možno konkretizovat).
Prosíme i za ostatní manželství – dej, ať zůstávají pevná v radosti i v těžkostech,
ať jsou si manželé oporou a mají porozumění jeden pro druhého.
Prosíme za všechny lidi – i za ty, kteří nemají nikoho, koho by měli rádi a kdo by je miloval.
Otevři naše srdce lásce, kterou nám ukázal Ježíš Kristus, když se pro nás obětoval.

Modlitba Páně

Modlíme se k tobě společně, jak nás on sám naučil:

(S): Otče náš...

Požehnání (například 2Te 2, 16-17)

Sám pak náš Pán Ježíš Kristus
a Bůh, náš Otec, který si nás zamiloval
a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději,
nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu. Amen.

(*) **Hudba / společná píseň**

(*) **Gratulace**

C) Návrh změny Řádu sborového života

Zdůvodnění navrhované úpravy:

Dosavadní úprava svatebního shromáždění v Řádu sborového života přináší několik nejasností. Otázky vyvstávají kolem osoby oddávajícího. Není zřejmé, zda vedle kazatele v činné službě je touto osobou také ten, komu bylo zachováno osvědčení o způsobilosti k ordinované službě, ale neslouží již jako kazatel sboru. Navrhovaná úprava proto výslovně stanovuje, že oddávajícím může být jak kazatel některého z církevních sborů či kazatel pověřený službou v jiných institucích, tak ten, kdo již činnou službu nevykonává, ale jeho osvědčení o způsobilosti k ordinované službě kazatele zůstává v platnosti.

Další nejasnosti se objevují kolem otázky, ve kterém sboru se svatební shromáždění koná, nejsou-li místem jeho konání bohoslužebné prostory. Navrhovaná úprava ponechává v platnosti zásadu, že svatební shromáždění se koná vždy v určitém farním sboru, a jednoznačně stanovuje princip příslušnosti místa jeho konání k území sboru. Tato varianta může v některých případech přinášet komplikace (zvláště ve velkých městech, kde územní obvody sborů ztrácejí na důležitosti), avšak jakékoli jiné kritérium (např. kombinace osobní příslušnosti snoubenců a kazatele určitého sboru s místní příslušností) by bylo příliš složité a vyžadovalo by rozsáhlou úpravu.

Navrhovaná úprava také jednoznačně vyzdvihuje roli staršovstva a jeho odpovědnost za konání svatebního shromáždění. Odpovědnost staršovstva za pořádání bohoslužebných shromáždění je zakotvena v § 21 odst. 1 Církevního zřízení a v čl. 24 odst. 1 písm. b) Řádu o správě církve. Navrhovaná úprava ji pouze explikuje i pro případy konání shromáždění svatebních. Mělo by být zřejmé, že konání svatebního shromáždění není soukromou záležitostí snoubenců a kazatele, ale shromážděním sboru.

Synodní rada navrhuje synodu tuto změnu Řádu sborového života čl. 3:

Čl. 3. Příležitostná shromáždění

1. Podle potřeby a z podnětů vycházejících ze života sboru i jeho jednotlivých členů koná sbor příležitostná shromáždění.
2. Pro manžele, kteří si přejí požehnání svému sňatku, nebo pro snoubence, kteří chtějí uzavřít manželství v církvi, se koná svatební shromáždění. V něm jsou připomínána Boží zaslíbení pro manželství a je pro ně vyprošováno a vyhlášováno Boží požehnání.
3. Pokud je ve svatebním shromáždění manželství uzavíráno, snoubenci v něm musí veřejně, před svědky a před ordinovaným kazatelem držitelem platného osvědčení o způsobilosti k ordinované službě kazatele vyjádřit své svobodné rozhodnutí vstoupit do manželství.
4. Ke konání svatebního shromáždění je zapotřebí souhlasu staršovstva sboru, v němž se svatební shromáždění má konat. Pro určení, ve kterém sboru se svatební shromáždění koná, je rozhodující příslušnost místa, kde se svatební shromáždění koná, k územnímu obvodu sboru.
5. Oddávajícím podle odst. 3 může být i jiný kazatel než kazatel sboru, v němž se svatební shromáždění koná, vysloví-li s tím souhlas staršovstvo tohoto sboru.
6. Svatební shromáždění se obvykle koná ve sboru, jehož členy jsou manželé či snoubenci nebo jeden z nich členem. V jiném sboru se může konat s vědomím příslušných staršovstev. Koná-li se svatební shromáždění v jiném sboru, informuje snoubenec před konáním svatebního shromáždění staršovstvo sboru, jehož je členem.
7. Svatebními bohoslužbami je se souhlasem staršovstva sboru, v němž se má svatební shromáždění konat, možno posloužit i těm, kdo nejsou členy církve, pokud je u nich rozpoznatelná upřímná touha po Božím požehnání.
8. Svatebnímu shromáždění předchází příprava žadatelů. Rozhodnutí o jejím rozsahu a intenzitě je ponecháno pastorační citlivosti a odpovědnosti kazatele a staršovstva.

D) Uzavírání sňatků z hlediska řádů ČCE a českého právního řádu¹

Právní řád ČR:

Podle zákona o rodině je manželství „trvalé společenství muže a ženy založené zákonem požadovaným způsobem“. Hlavním účelem manželství je „založení rodiny a řádná výchova dětí“. Aby mohlo manželství plnit tuto funkci, požaduje zákon o rodině, aby snoubenci předtím, než vstoupí do manželství, poznali své charakterové vlastnosti a svůj zdravotní stav.

Řády ČCE:

Co je v evangelickém pojetí manželství, není předmětem úpravy církevních řádů. Podmínky a způsob konání svatebního shromáždění, v němž je manželství uzavíráno či v němž je žehnáno již vzniklému manželství, upravuje čl. 3 odst. 2–6 Řádu sborového života. Ve svatebním shromáždění jsou připomínána Boží zaslíbení pro manželství a je pro ně vyprošováno a vyhlášováno Boží požehnání.

1. Kdo může vstoupit do manželství

Právní řád ČR:

Podle českého právního řádu nemůže uzavřít manželství:

- vdaná žena a ženatý muž nebo osoba, která uzavřela partnerství;
- mezi sebou předci a potomci (v linii přímé; je možno, aby manželství uzavřeli např. strýc a neteř) a mezi sebou sourozenci – to platí i pro případy, kdy tyto vztahy vznikly ne biologicky, ale osvojením;
- nezletilá osoba; soud může z důležitých důvodů povolit uzavření manželství nezletilému staršímu šestnácti let;
- osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům; v případě osoby, jejíž způsobilost byla omezena, může uzavření manželství povolit soud.

Řády ČCE:

Svatební shromáždění se v ČCE koná v první řadě pro ty snoubence, kteří jsou jejími členy, a to ve sboru, jehož jsou oba či jeden z nich členem. V jiném sboru se může konat s vědomím příslušných staršovstev. Svatebními bohoslužbami je možno posloužit i těm, kdo nejsou členy církve (zde není žádné další omezení, co se církevní příslušnosti týče), je-li u nich rozpoznatelná upřímná touha po Božím požehnání. Musí se tak dít se souhlasem staršovstva.

Řády ČCE podle navrhované změny ŘSŽ:

Svatební shromáždění se v ČCE koná v první řadě pro ty snoubence, kteří jsou jejími členy, a to ve sboru, jehož jsou oba či jeden z nich členem. Má-li se svatební shromáždění konat v jiném sboru, než jehož je snoubenec členem, je snoubenec povinen informovat před jeho konáním staršovstvo svého sboru.

Svatebními bohoslužbami je možno posloužit i těm, kdo nejsou členy církve (zde není žádné další omezení, co se církevní příslušnosti týče), je-li u nich rozpoznatelná upřímná touha po Božím požehnání. Musí se tak dít se souhlasem staršovstva sboru, v němž se má svatební shromáždění konat.

2. Jaké náležitosti je třeba vyřídit před uzavřením církevního sňatku

Právní řád ČR:

Církevní sňatek může být uzavřen až poté, kdy snoubenci předloží oddávajícímu kazateli *osvědčení* vydané příslušným matričním úřadem o tom, že splnili všechny požadavky zákona pro uzavření platného manželství. Toto osvědčení nesmí být starší než tři měsíce. Příslušným matričním úřadem je úřad, v jehož správním obvodu má být manželství uzavřeno. Toto osvědčení vydá matriční úřad jak občanům ČR, tak cizincům.

Bez předložení tohoto osvědčení není možno manželství uzavřít – to znamená, že manželství nevznikne, i kdyby se konalo svatební shromáždění a snoubenci v něm vyslovili prohlášení o uzavření manželství.

¹ Verze tohoto materiálu obsahující vzory tiskopisů a znění příslušných ustanovení právních norem bude uveřejněna na internetových stránkách ČCE.

Spolu s osvědčením předloží snoubenci i dotazník k uzavření manželství, který dříve vyplnili před matričním úřadem.

Při konání svatebního shromáždění je zapotřebí požadovat po snoubencích, svědcích, příp. tlumočnicku, předložení dokladu k prokázání totožnosti.

Řády ČCE:

Svatební shromáždění je bohoslužebným shromážděním sboru, ne pouze soukromou záležitostí snoubenců a jejich rodin za asistence kazatele. S jeho konáním tedy vyslovuje souhlas staršovstvo, které nese odpovědnost za všechna bohoslužebná shromáždění ve sboru.

Svatebnímu shromáždění musí předcházet příprava žadatelů. Rozhodnutí o jejím rozsahu a intenzitě je ponecháno pastorační citlivosti a odpovědnosti kazatele a staršovstva.

Řády ČCE podle navrhované změny ŘSŽ:

Svatební shromáždění je vždy bohoslužebným shromážděním určitého farního sboru, ne pouze soukromou záležitostí snoubenců a jejich rodin za asistence kazatele. S jeho konáním tedy vyslovuje souhlas staršovstvo, které nese odpovědnost za všechna bohoslužebná shromáždění ve sboru. K rozhodování o konání svatebního shromáždění je příslušné staršovstvo sboru, v jehož územním obvodu se svatební shromáždění koná.

Svatebnímu shromáždění musí předcházet příprava žadatelů. Rozhodnutí o jejím rozsahu a intenzitě je ponecháno pastorační citlivosti a odpovědnosti kazatele a staršovstva.

3. Jak je uzavřeno manželství

Právní řád ČR:

Manželství se uzavírá „svobodným a úplným souhlasným prohlášením muže a ženy o tom, že spolu vstupují do manželství, učiněným před obecním úřadem pověřeným vést matriky, popřípadě úřadem, který plní jeho funkci, nebo před orgánem církve nebo náboženské společnosti, oprávněné k tomu zvláštním předpisem. Prohlášení se činí veřejně a slavnostním způsobem v přítomnosti dvou svědků.“ (§ 3 zákona o rodině).

V případě církevních sňatků učiní snoubenci prohlášení o uzavření manželství před příslušným orgánem církve, a to před osobou pověřenou oprávněnou církví nebo náboženskou společností (§ 4a odst. 1 zákona o rodině). V případě ČCE je touto pověřenou osobou ordinovaný kazatel.

Zákon o rodině nestanoví žádnou pevnou formulaci prohlášení o uzavření manželství. Jeho znění je tedy ponecháno na zvážení kazatele a jeho domluvě se snoubenci. Mělo by z něj však vyplývat, že snoubenci chtějí dobrovolně uzavřít manželství a s kým tak chtějí učinit.

Zákon o rodině dále vyžaduje, aby snoubenci před uzavřením manželství prohlásili, že „jim nejsou známy okolnosti vylučující uzavření manželství, že navzájem znají svůj zdravotní stav a že zvážili úpravu budoucích majetkových vztahů, uspořádání budoucího bydlení a hmotné zajištění rodiny po uzavření manželství“ (§ 6 odst. 1) a „zda příjmení jednoho z nich bude jejich příjmením společným, či zda si ponechají svá dosavadní příjmení, nebo zda spolu s příjmením společným bude jeden z nich užívat a na druhém místě uvádět příjmení předchozí; bylo-li předchozí příjmení složeno ze dvou příjmení, může být na druhém místě užíváno a uváděno jen jedno z nich. Ponechají-li si svá dosavadní příjmení, prohlásí, které z jejich příjmení bude příjmením společných dětí“ (§ 8). Všechna tato prohlášení jsou obsažena v protokolu o uzavření manželství.

V případě cizinců, kteří nemluví česky (popř. občanů ČR, kteří jsou neslyšící nebo němí), je zapotřebí, aby byl svatebnímu obřadu přítomen tlumočnick, kterého zajistí na svůj náklad jeden ze snoubenců a který podepisuje protokol o uzavření manželství (bližší informace podá matrika, u níž si budou snoubenci vyřizovat příslušné doklady).

Řády ČCE:

Podle Řádu sborového života musí snoubenci ve svatebním shromáždění, v němž je uzavíráno manželství, veřejně, před svědky a před ordinovaným kazatelem vyjádřit své svobodné rozhodnutí vstoupit do manželství.

Řády ČCE podle navrhované změny ŘSŽ:

Podle Řádu sborového života musí snoubenci ve svatebním shromáždění, v němž je uzavíráno manželství, veřejně, před svědky a před oddávajícím kazatelem vyjádřit své svobodné rozhodnutí vstoupit do manželství.

Oddávajícím kazatelem může být ten, kdo byl ordinován jako kazatel a působí v činné službě (jako kazatel církevního sboru nebo kazatel pověřený službou v jiných institucích), nebo již v činné službě nepůsobí, ale byla mu zachována platnost osvědčení o způsobilosti k ordinované službě kazatele. Není-li oddávající kazatel kazatelem sboru, v němž se má bohoslužebné shromáždění konat, je třeba, aby staršovstvo tohoto sboru spolu s rozhodnutím o konání svatebního shromáždění tohoto kazatele pověřilo.

4. Místo uzavření manželství

Právní řád ČR:

Zákon o rodině stanoví, že manželství se uzavírá v místě určeném předpisy církve pro náboženské obřady nebo náboženské úkony. Je-li život snoubence ohrožen, je možno uzavřít manželství na kterémkoli místě.

Řády ČCE:

Řády ČCE neurčují žádné místo pro konání náboženských obřadů či úkonů. Nicméně je zapotřebí, aby svatební shromáždění mělo skutečně ráz bohoslužebného shromáždění a tomu aby bylo přizpůsobeno i místo, v němž se koná. Při výběru místa má být pamatováno i na to, že prohlášení o uzavření manželství má být činěno veřejně a slavnostním způsobem v přítomnosti dvou svědků.

5. „Stříhání rožku“ občanského průkazu

Po uzavření sňatku je oddávající kazatel povinen oddělit vyznačenou část občanského průkazu. Tou je v případě změny rodinného stavu část B (rožky jsou označeny na zadní straně občanských průkazů). V případě cizinců oddávající kazatel žádné části pasu či jiného identifikačního průkazu neodděluje ani do něj neprovádí jiné záznamy.

Zároveň je kazatel povinen vydat novomanželům *potvrzení o změně údajů zapisovaných do občanského průkazu*. Tiskopis potvrzení vydá kazateli v rámci svého správního obvodu obecní úřad s rozšířenou působností. Konkrétní postup je možné konzultovat s příslušným matričním úřadem.

6. Papírování – aneb co vše musí farář zúradovat

Právní řád ČR:

Oddávající kazatel je povinen doručit do tří pracovních dnů od uzavření manželství příslušnému matričnímu úřadu, v jehož obvodu bylo manželství uzavřeno, *protokol o uzavření manželství*.

Dále je povinen spolu s vydáním *potvrzení o změně údajů zapisovaných do občanského průkazu* oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který občanský průkaz vydal, číslo vydaného potvrzení, důvod a datum jeho vydání, číslo, popřípadě sérii občanského průkazu, popřípadě jména a příjmení občana.

Řády ČCE:

Uzavřený sňatek je třeba zapsat do sborové knihy (matriky) sňatků.

E) Návrhy usnesení

Synodní rada předkládá synodu tyto návrhy usnesení:

1. Synod schvaluje bohoslužebné pořady a formuláře svatebních shromáždění uvedené v tisku č. 18/5 na str.1–10 jako doplnění platné Agendy ČCE.
2. Synod usnáší změnu Řádu sborového života čl. 3 navrženou v tisku č. 18/5 na str. 11.
3. Synod ukládá kazatelům ČCE, aby při uzavírání sňatků respektovali pokyny uvedené v tisku č. 18/5 na str. 12–14.